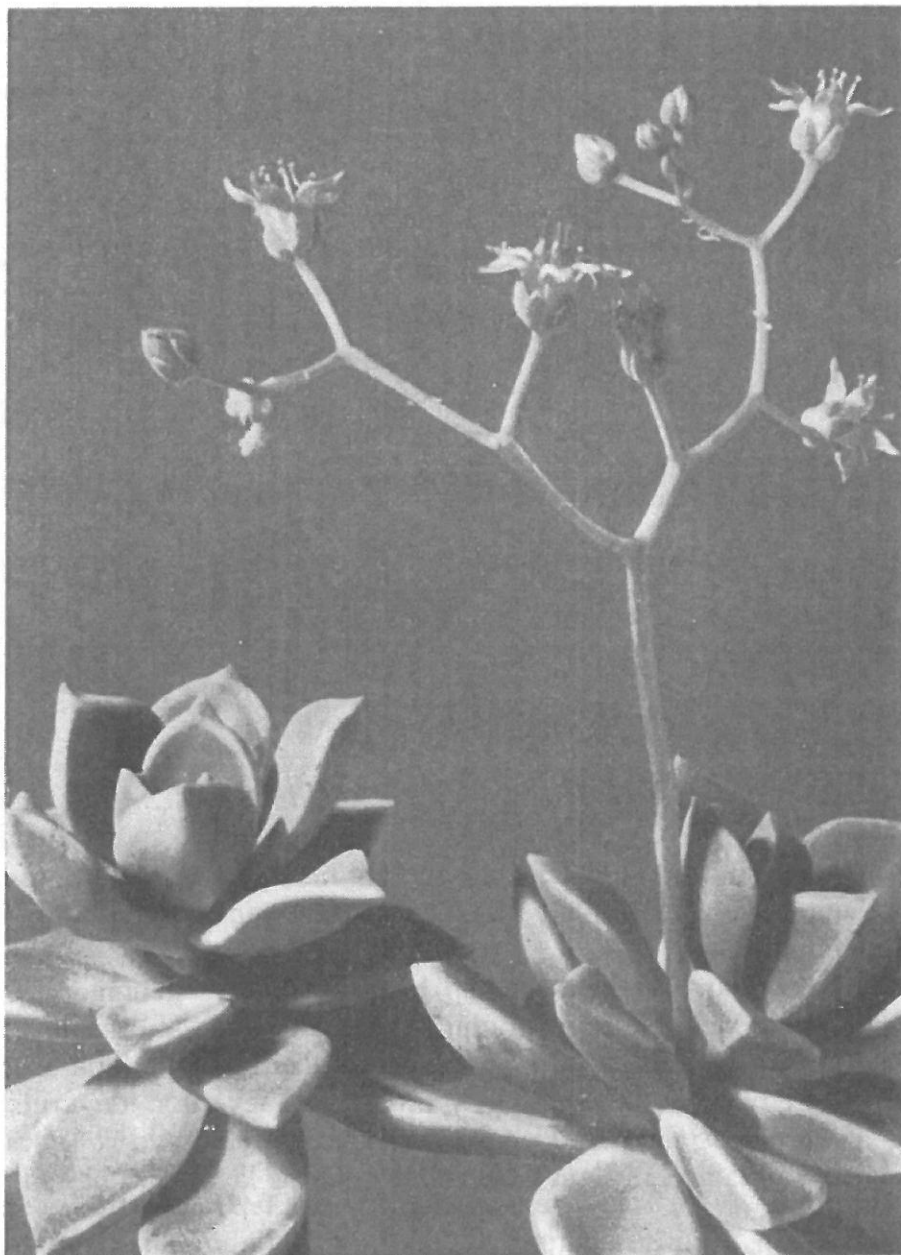

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Figuur 47

Graptopetalum paraguayense
(Lees het artikel op pagina 125).

Collectie van Keppel.

Het hybride-geslacht *Graptopetalum*

(*Graptopetalum* Rose $\times$ *Echeveria* DC.)

Echeveria Gossot in *Notre Vallée* 22 : 19 (1936); 26/27 : 29 (1939)

$\times$ *Graptopetalum* Gossot in *Liste des Pl. Gr. etc.* 1949 : 27; Rowley in *Cact. Succ. Journ. (Eng.)* 13 : 75 (1958); Jacobsen in *Handb. of Succ. Pl.* 2 : 524 (1960).

$\times$ *Echeveria* Gossot l.c. 1949 : 23

De geschiedenis van dit geslacht vangt aan in de jaren 1936/1939 toen Gossot een aantal hybriden beschreef, verkregen van een zekere Corbeil

Figuur 50

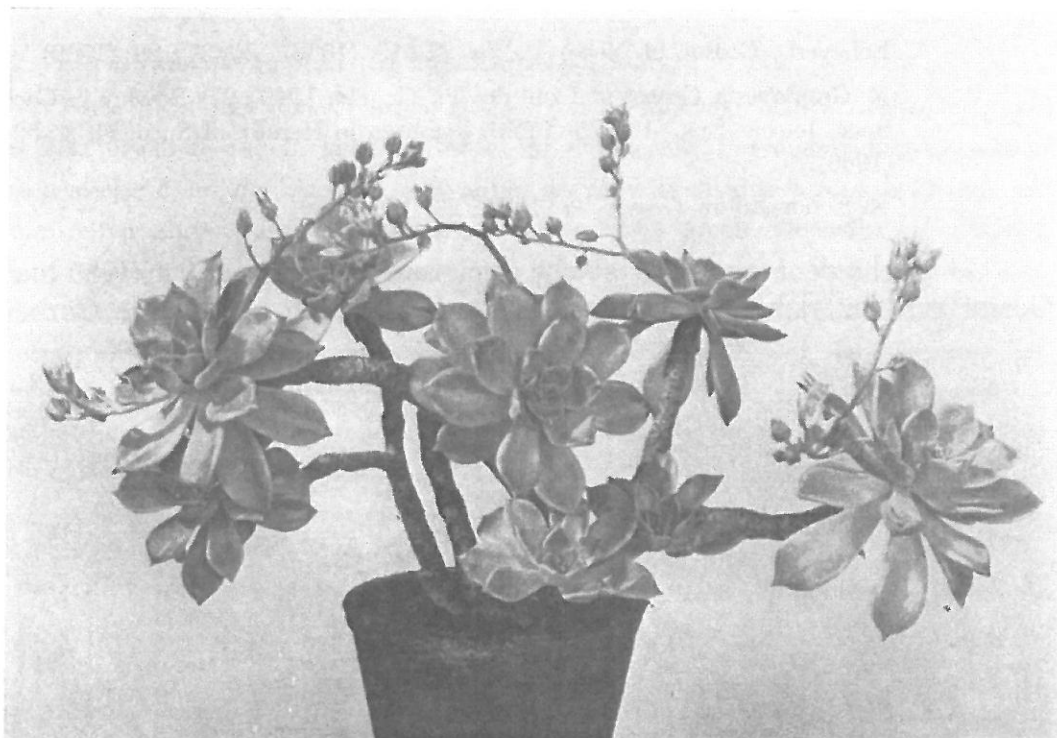
Graptopetalum amethystinum

Collectie v. Keppel
foto: de Klark.

en ontstaan uit kruisingen tussen diverse *Echeveria* species en *Graptopetalum paraguayense*. Door hem werd voor deze laatste soort de synoniemen *Echeveria arizonica* en *E. weinbergii* gebezigd, vandaar dat hij deze kruisingen als *Echeveria*'s beschreef.

De meningen over de zelfstandigheid van het door Rose in 1911 opgestelde geslacht *Graptopetalum* lopen nog steeds uiteen. Berger bracht het als sectie *Graptopetalum* bij het geslacht *Sedum* onder. Walther erkende

dit geslacht wel en bracht de door Rose als *Pachyphytum amethystinum* beschreven soort bij *Graptopetalum* onder, evenals de door Brown beschreven *Cotyledon paraguayensis* (syn. *Echeveria* of *Byrnesia weinbergii*). Van de moderne botanici erkent Fröderström het geslacht niet, maar wij

Figuur 51

Een gedrongen groeiende vorm × *Graptopetalia calva*

foto IVT

handhaven in navolging van Walther, Uhl, Moran, e.a. het genus. Het is een aardig geslacht waarvan de habitus der verschillende soorten nogal uiteenloopt, van kleine dwergsoorten als *Gr. pusillum* (typesoort), *Gr. pachyphyllum* en *Gr. macdougallii* tot grotere, struikachtig uitgroeïende planten als *Gr. amethystinum* en *Gr. paraguayense*. Alleen de vier laatstgenoemden zijn in Nederland in cultuur. De naam *Graptopetalum* betekent letterlijk : met beschreven bloembladen, hetgeen duidt op de rode stippen of vlekken die op de bloembladen voorkomen. Een ander kenmerk is dat 5 van de 10 meeldraden teruggekromd zijn.

Voor zover ons bekend is zijn 13 soorten van dit geslacht beschreven.

Een opvallende bijzonderheid van alle door ons onderzochte bloemen van *Graptopetalia*'s is, dat zij in bouw het meest met die van *Echeveria*'s overeenstemmen. De bloembladen staan rechtop en zijn hoogstens aan de top iets teruggebogen en niet met elkaar vergroeïd. Het kenmerkende van *Graptopetalum* : halfvergroeïde kroon met stervormig afstaande slippen is niet op de hybriden overgegaan, bij sommige wel de typische bestippe-

ling der kroonbladen en het terugkrommen van de meeldraden. Het geslacht $\times$ *Graptoveria* kan als volgt worden gekarakteriseerd :

Stamvormende, vertakte planten met korte tot verlengde rozetten aan de toppen der stammen en zijstengels, meest rijkelijk spruitend aan de basis van de plant en hoger tussen de bladoksels.

Bloeiwijzen meest talrijk, trosvormig, zijdelings ontspruitend, met kleine spoedig verdrogende of grote, blijvende schutbladen; bloemen 10-vele, meest roodachtig-geel of geel, soms onregelmatig rood gespikkeld of gevlekt; kroonslippen bijna recht of aan de top iets afstaand, nooit stervormig afstaand als bij *Graptopetalum*; kelkbladen aanliggend, kort; bloemsteeljes 1—3 cm lang, soms bebladerd; bladen omgekeerd-eirond tot langwerpig, toegespitst, bovenzijde vlak of concaaf, onderzijde convex, stomp gekield, 3—6 cm lang, groenachtig, glimmend, met onregelmatige roodachtige vlekken tot blauwgroen berijpt met roodachtig verkleurende randen.

Gossot l.c. gaf van enkele *Graptoveria*'s duidelijke beschrijvingen, echter zonder afbeeldingen. Rowley verdiepte zich slechts in de nomenclatorische aspecten van het geslacht, terwijl Jacobsen l.c. slechts summiere beschrijvingen geeft en zich baseert op de auteursnamenvermelding van Rowley. Aanvankelijk lag het in onze bedoeling om de onwettige naam *Graptoveria* te valideren. Door het van kracht worden van nieuwe regels betreffende cultuurhybriden na het laatste botanisch congres te Edinburgh is de naam *Graptoveria* Gossot geldig gepubliceerd en kunnen ook zijn hybride-soortnamen gehandhaafd blijven.

Dit hybride-geslacht bevat enkele decoratieve planten, die gemakkelijk in cultuur zijn en die waard zijn een grotere bekendheid te krijgen, daar de goede eigenschappen van twee soorten, die tot verschillende geslachten behoren, hier in één plant verenigd zijn.

Graptoveria haworthioides (Gossot) Rowley hebben wij uit het ons ter beschikking staande materiaal nog niet kunnen identificeren, evenmin als *Echepetalum serpens* Gossot, daar van deze laatste verdere gegevens ontbreken.

In een volgend nummer zullen wij de in cultuur voorkomende hybriden bespreken.

RECTIFICATIE

In het artikel van Dr. H. W. de Boer „Twee nieuwe variëteiten van *Lithops schwantesii* Dtr.”, opgenomen in het vorige *Succulenta*-nummer (no. 8, augustus 1964) zijn tot onze spijt enige drukfouten blijven staan.

Onderaan op pag. 108 en boven op pag. 109 staat vier keer *Lithops guhelmi*; dit moet zijn : *Lithops g u l i e l m i*.

Midden op pag. 109 staat de plaatsnaam Bethami; dit moet zijn : *B e t h a n i e*.

Onderaan op pag. 110 staat „in zware kleigroen”; de lezer zal hebben begrepen, dat dit moet luiden: „in zware k l e i g r o n d”.